

Reactie Consultatie Wijziging arbowetgeving reprotoxische stoffen

Kenmerk: 2312.073

Datum: 28-12-2023

Inleiding

De wetgeving rondom blootstelling aan CMR-stoffen bevat veel en ingewikkelde registratie-verplichtingen die in drie artikelen van het Arbobesluit beschreven zijn:

1. Art. 4.2. Het algemene gevaarlijke stoffen register zonder vastgestelde bewaartermijn.
2. Art. 4.13. De registratie-eisen voor bewezen CMR-stoffen, kankerverwekkende (H350), mutagene (H340) en reprotoxische (H360), met een bewaartermijn van 40 jaar.
3. Art. 4.2a. De registratie-eisen voor verdacht reprotoxische stoffen (H361) en voor stoffen die schadelijk zijn via de borstvoeding (H362) zonder vastgesteld bewaartermijn.

Met name voor MKB-bedrijven is het lastig om te weten wat nu precies geregistreerd moet worden, om dit ook daadwerkelijk te doen en om het geregistreerde vervolgens langdurig te archiveren. We pleiten voor duidelijke, nuttige en haalbare registratie-eisen en willen daarom drie punten onder de aandacht brengen:

1. De functie van artikel 4.2a
2. De bewaarplicht van 40 jaar voor werkgevers/werknemers
3. De verboden voor zwangeren en werknemers tijdens de lactatie

De functie van artikel 4.2a

Wanneer blootstelling kan plaatsvinden aan verdacht reprotoxische stoffen (H361) en/of aan stoffen die schadelijk zijn via de borstvoeding (H362) verplicht artikel 4.2a om drie dingen vast te leggen:

- De hoeveelheid van een stof die vervaardigd of gebruikt wordt, dan wel aanwezig is.
- Het aantal werknemers dat eraan kan worden blootgesteld.
- De vorm van de arbeid die met de stof verricht wordt.

Dit laatste eis (vorm arbeid) is voor alle gevaarlijke stoffen noodzakelijk via artikel 4.2 en zou dan ook weggelaten kunnen worden.

De eerste twee eisen hebben voor gevaarlijke stoffen in het algemeen een vlagfunctie (hoe groot is mijn probleem), maar juist voor H361 en H362 zijn deze registratie eisen nietszeggend. Bij deze stoffen wil je best een extra waarschuwing, maar dan heeft het meer zin om in kaart te brengen wat de gevaren zijn die aan de stoffen zijn verbonden (w.o. in welke fase van de voortplanting), in welke situaties blootstelling zich kan voordoen en op welke wijze blootstelling kan plaatsvinden. Allemaal elementen die vallen onder de risico-beoordeling van artikel 4.2.

Daarnaast kan de vraag gesteld worden: waarom alleen een extra vlaggetje voor de verdacht reprotoxische stoffen en niet voor verdacht kankerverwekkend (H351) of voor verdacht mutageen (H341)?

In onze optiek zou artikel 4.2a geschrapt kunnen worden.

Als dit niet gebeurt, dan is het belangrijk om in een toelichting te formuleren wat exact de meerwaarde is van de registratie-eisen in artikel 4.2a. Bovendien zou in dat geval overwogen moeten worden om ook andere soorten gevaarlijke stoffen een extra vlaggetje te geven: laat artikel 4.2a dan ook gelden voor H341 en H351. Op die wijze geldt artikel 4.13 voor bewezen CMR en 4.2a voor verdacht CMR. Een logische tweedeling.

Artikel 4.13 - 40 jaar bewaarplicht

Door de voorgestelde wijziging van artikel 4.13 worden bewezen R-stoffen hetzelfde behandeld als bewezen CM-stoffen. Dat vinden wij een positieve ontwikkeling. Dit neemt niet weg dat het zeer lastig is om aan alle eisen te voldoen en om registers 40 jaar te bewaren. Daarnaast wringt het dat artikel 4.13 alleen gericht is op werknemers en werkgevers. Er zijn inmiddels veel werkenden die niet onder deze traditionele werkrelatie vallen.

Deze twee knelpunten maken dat we graag zouden zien dat het bewaren van blootstellingsgegevens een overheidstaak zou worden waar alle werkenden van kunnen profiteren. Een centrale registratie vergelijkbaar met registraties voor pensioenen en donoren. Werkgevers en opdrachtgevers hebben op die wijze een plek om blootstellingsgegevens goed en langdurig te registreren en werkenden hebben goede toegang tot deze gegevens.

Artikel 4.108 – verboden voor zwangeren en werkenden die borstvoeding geven

Zwangere werknemers en werkenden tijdens de lactatie mogen geen arbeid verrichten met zeer specifieke CMR stoffen¹. Het is ingewikkeld om uit te vinden welke CMR-stoffen hieronder vallen. Daarnaast past het voorzorgsprincipe als het gaat om ongeboren kinderen, ze mogen ruimer beschermd worden, niet alleen tegen kanker of aangeboren afwijkingen. Wij pleiten er daarom voor om artikel 4.108 aan te passen, zodat het voor zwangeren en werkenden die borstvoeding geven verboden is om te werken met alle stoffen die voldoen aan gevaarseigenschappen zoals omschreven in H340, H341, H350, H351, H360, H361 en H362.

Samenvattend: maak gebruik van deze wetswijziging om de wetgeving haalbaar en duidelijk te maken. Voorkom uitzonderingen, voorkom onnodige registraties en help werkenden bij het bewaren van gegevens.

ir. Tamara Onos en ir. Mariska Droog
gecertificeerde arbeidshygiënist
Auxilium HSE

¹ Gevaarlijke stoffen die de gezondheid van het ongeboren kind of de zuigeling schade kunnen toebrengen via een genotoxisch werkingsmechanisme en die via de moeder het ongeboren kind of de zuigeling kunnen bereiken.